

Hanneke Keli

14.02.01 MK

TAMMISAARI, Vanha Kaupunki

Iso Kirkkokatu

Kaukolämpöputkikaivantotöiden arkeologinen valvonta

Kirsi Majantie 2000
Länsi-Uudenmaan maakuntamuseo

ARKISTO- JA REKISTERITIEDOT:

Tammisaari, Vanha Kaupunki, Iso Kirkkokatu

Kaukolämpöputkitöiden arkeologinen valvonta Isolla Kirkkokadulla

Kaivannosta esiin tulleiden kulttuurikerrosten ja löytöjen ajoitus noin 1700-1800-l

Maastokartta 201401 Ekenäs 1997

Peruskoordinaatit: X=6651370, Y=2468412, Z=1,50-6,00 m/mpy

Tutkimuslaitos Länsi-Uudenmaan maakuntamuseo, Tutkija HuK Kirsi Majantie

Kenttätyöaika 29.6.2000

Tutkitun alueen laajuus noin 67 m², josta kulttuurikerroksia esille noin 10 m² alueelta

Tutkimuksen kustantaja Tammisaaren Energialaitos

Löydöt KM2000047:1-28

Mustavalkokuvat ¹²⁴⁶⁸² 124547:1-12

Aikaisemmat tutkimukset:

Tammisaari. Linnanmäki. Linnanraunion koekaivaus. E. Härö 1961.

Tammisaari. Tontti nro. 7. Kuninkaankartanon koekaivaukset. P. Luppi 1981.

Tammisaari. Vanha kaupunki. Putkikaivantotöiden valvonta seuraavilla kaduilla:

Iso Kirkkokatu, Hatuntekijänkatu, Pitkäkatu, Radiotalon piha tontti no. 45,

Kustaa Vaasankatu, Kartanokatu, Raippatori, Vesimiehenkatu, Maalarinkatu,

Saunakatu, Liinakankurinkatu, Eteläinen Rantakatu, Pikku Kirkkokatu,

Päiväkeskuksen piha tontti nro. 13. T. Mikkola & K. Majantie 1998.

Tammisaari. Vanha Kaupunki. Iso Kirkkokatu. D. Lindholm 1999.

Kaivauskertomuksen sivumäärä 9 s.

Liitteet:

1 Löytöluettelo

2 Piirroksset löydöistä

3 Mustavalkonegatiiviluettelo

4 Karttaluettelo

5 Kopiot kaivauskartoista

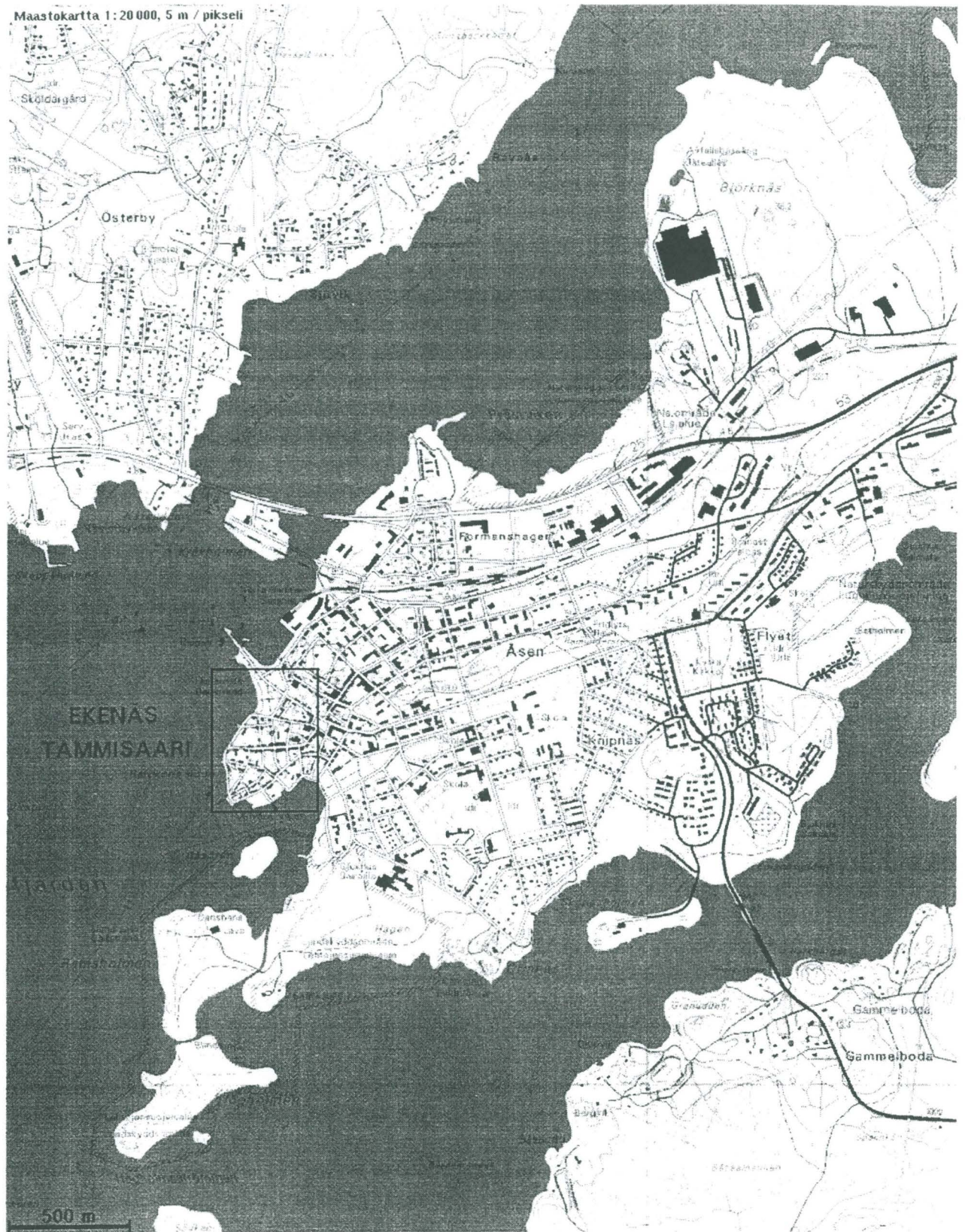
Kaivauskertomuksen säilytyspaikka Museoviraston rakennushistorian osaston arkisto.

TIIVISTELMÄ

Tammisaaren Energialaitos asensi kaukolämpöputkia Tammisaaren Vanhan kaupungin Isolle Kirkkokadulle 29.6.2000. Kaivuutyöt olivat jatkoa vuonna 1998 suoritetuille kaukolämpöputkien asentamiselle eri puolille Vanhaa Kaupunkia. Kaivanto kaivettiin kaivinkoneella, mutta työtä valvottiin arkeologisesti ja paljastuneet rakenteet ja maakerrokset dokumentoitiin ja löydöt otettiin talteen. Tutkimuksen rahoitti Tammisaaren Energialaitos.

Kaivanto oli L-kirjaimen mallinen, noin 1,5 metriä leveä ja noin metriä syvä, ja yhteispituutta sillä oli noin 45,5 metriä. Länsi-itäsuuntaisesta kaivannosta paljastunut maa-aines oli puhdasta punertavan ruskeaa hiekkaa, eikä kaivannon profiileissa ollut havaittavissa merkkejä kulttuurikerroksista. Pohjois-eteläsuuntaisesta kaivannosta sitä vastoin paljastui kulttuurikerroksia ja mahdollisia rakenteiden osia, jotka dokumentoitiin valokuvin ja profiileista piirrettyin kartoin. Kadun keskiosista ei kuitenkaan tullut esille mukulakiveystä, joka olisi kertonut kadun varhaisemmasta linjauksesta. Kaivannosta paljastuneet, mahdollisesti rakennuksen kivijalkaan kuuluneet kivet, viittaavat kadun kulkulinjan olleen aikaisemmin huomattavasti nykyistä pohjoisempänä.

Löydöt otettiin talteen joko kaivinkoneen kauhasta tai suoraan kaivannosta ja ne ajoittuvat 1700-1800-luvuille. Eniten kaivannosta löytyi eläinten luita. Muita löytöjä olivat punasaviastioiden ja fajanssiastioiden palat, lasipullojen palat, ikkunalasin sirpaleet, muutama liitupiipun varren katkelma, kaakelin palat, pronssinen nuppineula ja rautakoukku.

Ote maastokartasta 201401. 1:20 000. Tutkimusalue ympäröity.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Johdanto	6
2. Rakenteista ja maakerroksista tehdyt havainnot	7
2.1. Länsi-itäsuuntainen kaivanto	7
2.2. Pohjois-eteläsuuntainen kaivanto	7
3. Löydöt	8
4. Yhteenveto	9

Liitteet:

1	Löytöluettelo
2	Piirrokset löydöistä
3	Mustavalkonegatiiviluettelo
4	Karttaluettelo
5	Kopiot kaivauskartoista

1. Johdanto

Tammisaaren Energialaitos asensi kaukolämpöputkia Tammisaaren Vanhan kaupungin Isolle Kirkkokadulle kesäkuussa 2000. Koska Isolta Kirkkokadulta oli kesän 1998 kaukolämpöputkikaivantotöiden yhteydessä paljastunut paksuja kulttuurikerroksia, joiden tutkimuksia jatkettiin kesällä 1999 laajemmilla tasokaivauksilla, päätettiin kaukolämpöputkien kaivuutyötä valvoa arkeologisesti. Länsi-Uudenmaan maakuntamuseon amanuenssi Peter Sjöstrand otti yhteyttä tutkija Huk Kirsi Majantiehen, joka saapui paikalle valvomaan töitä 29.6.2000.

Koska kaivannon arkeologinen valvonta oli jatkoa vuoden 1998 tutkimuksille, on raporttiosuudesta jätetty pois kaivuutöiden arkeologiseen valvontaan johtaneiden taustojen selvitys ja Tammisaaren historiaa koskeva osuus. Raportti vuoden 1998 kaivuutöiden kulusta ja niiden yhteydessä paljastuneista rakenteista, maakerroksista ja löydöistä on Museoviraston rakennushistorian osaston arkistossa (Tammisaari. Vanha kaupunki. Putkikaivantotöiden valvonta seuraavilla kaduilla: Iso Kirkkokatu, Hatuntekijänkatu, Pitkäkatu, Radiotalon piha tontti no. 45, Kustaa Vaasankatu, Kartanokatu, Raippatori, Vesimiehenkatu, Maalarinkatu, Saunakatu, Liinakankurinkatu, Eteläinen Rantakatu, Pikku Kirkkokatu, Päiväkeskuksen piha tontti nro. 13. Terhi Mikkola & Kirsi Majantie 1998.).

Isolle Kirkkokadulle avattu kaivanto dokumentoitiin siis 29.6.2000 Länsi-Uudenmaan maakuntamuseon palkkaaman tutkijan HuK Kirsi Majantien toimesta. Jälkitöihin Majantielle varattiin lisäksi 2 päivää aikaa. Tutkimuksen rahoitti Tammisaaren Energialaitos muinaismuistolain 15§ mukaan. Kaivanto kaivettiin vuoden 1998 tapaan kaivinkoneella ja kaivamistyön suoritti Energialaitoksen palkkaama Berglundien maansiirtoyhtiön kaivinkoneenkuljettaja Lasse Bergman. Mittaukset yleiskarttaa varten tekivät Tammisaaren kaupungin kiinteistö- ja mittausosaston maanmittarit, joiden takymetrillä mittaamista pisteistä kartoissa esiintyvät lukemat on laskettu.

Kaivanto oli L-kirjaimen mallinen. Se kulki ensin länsi-itäsuuntaisesti Ison Kirkkokadun pohjoisreunassa ja kääntyi 90 asteisesti etelään kulkien kadun poikki Ison Kirkkokadun eteläpuolisten talonumeroiden 5 ja 7 väliseen palokujaan. Länsi-itäsuuntainen kaivanto alkoi samalta paikalta, johon vuonna 1998 kaivetut kaukolämpöputkien päät ulottuivat eli aivan Ison Kirkkokadun ja Maalarinkadun kulmasta. Se oli noin 1,5 metrin levyinen ja 1 metrin syvyinen ja sen pituus oli noin 30 metriä. Pohjois-eteläsuuntainen kaivanto oli puolestaan noin 1,5 metrin levyinen, 1-1,2 metrin syvyinen ja noin 14,5 metrin pituinen. (ks. Kartta 1.)

Länsi-itäsuuntaisesta kaivannosta paljastunut maa-aines oli puhdasta punertavan ruskeaa hiekkaa, eikä kaivannon profiileissa ollut havaittavissa merkkejä kulttuurikerroksista. Pohjois-itäsuuntaisesta kaivannosta sitä vastoin paljastui kulttuurikerroksia ja mahdollisia rakenteiden osia, jotka dokumentoitiin valokuvoin ja profiileista piirretyin kartoin. Kaivuutyö suoritettiin myös näiltä kohdin kaivinkoneen kanssa, joskin kaivuutyötä hidastettiin ja se suoritettiin ohuin kerroksin, jolloin esiin tulleet löydöt ehdittiin saada talteen. Kaivannosta esiin

tulleet löydöt ajoittuvat noin 1700-1800-luvuille. Niiden löytötiedoiksi merkittiin kaivannon keskivaiheilla sijainneen ja sitä länsi-itäsuunnassa leikkaavan kaapelin pohjois- ja eteläpuoli.

Kaivannosta piirrettiin vain ne profiilit, joissa oli havaittavissa kulttuurikerroksia. Nämä kohdat on merkitty yleiskarttaan tummalla värillä. Profiilikartat piirrettiin mittakaavaan 1:20. Kaivannosta otettiin talteen kaikki löydöt, joskin talonumeroiden 5 ja 7 välisen palokujan sekoittuneesta maasta esille tulleita löytöjä ei otettu talteen (moottorin paloja ym. modernia romua). Kaikki löydöt tulivat esille samalta kohdalta, josta profiilikartat on piirretty. Dokumentoinnin ja putkien asentamisen jälkeen kaivannot täytettiin maalla ja katu päällytettiin.

2. Rakenteista ja maakerroksista tehdyt havainnot

2.1. Länsi-itäsuuntainen kaivanto

Länsi-itäsuuntaisesta kaivannosta paljastunut maa-aines oli siis puhdasta punertavan ruskeaa hiekkaa, jossa ei ollut havaittavissa kulttuurikerroksia. Kaivantoa ei näin ollen dokumentoitu muuten kuin muutamalla valokuvalla. Tällä kohtaa ei kadun kohdalla ollut siis havaittavissa minkäänlaisia merkkejä varhaisemmista katupinnoista, kuten mahdollisesta mukulakiveyksestä tai talleantuneista katupinnoiksi tulkittavista kerroksista.

2.2. Pohjois-eteläsuuntainen kaivanto

Pohjois-eteläsuuntaisen kaivannon keskivaiheilta, Ison Kirkkokadun keskiosasta, paljastui sitä vastoin paksuja kulttuurikerroksia noin 7 metrin matkalta. Kulttuurikerrokset loppuivat etelässä suunnilleen talojen kulmaan, josta alkoi talojen välisen palokujan sekoittunut maa, josta löytyi kaikenlaista modernia rojua. Pohjoisessa kulttuurikerrokset loppuivat paikalle aiemmin kaivettuun putkikaivantoon, jonka kohdalla maa-aines oli sekoittunutta, putkien kaivuun jälkeen täytettyä. Putkikaivannon pohjoispuolella maa-aines muuttui puhtaaksi punertavan ruskeaksi hiekaksi.

Kulttuurikerrokset alkoivat noin 20 cm nykyisen asfalttipinnan alapuolelta. Päälimmäisenä kerroksena sekoittuneen karkean hiekkamaan alla oli yhtenäinen vaalea hieno hiekkakerros, ehkä jonkinlainen tasoituskerros. Tämän alta alkoi tummaksi värjäytyneen hiekkamaan kerros, jossa oli seassa tiilen paloja ja kiviä. Kaivannon keskivaiheilta tuli esille myös suurempia kiviä, jotka voivat mahdollisesti liittyä jonkinlaiseen rakenteeseen, mahdollisesti rakennuksen kivijalkaan. Länsiprofiilin puolella tumman värjäytyneen hiekkamaan alla oli ohut kerros vaaleahkoa hiekkaa, jonka alta alkoi tummempi värjäytyneen hiekkamaan kerros. Itäprofiilissa ei ollut havaittavissa vaaleahkoa hiekkakerrosta, vaan tummempi värjäätynyt hiekka alkoi heti edellisen alta. Kulttuurikerrokset ulottuivat kaivannon pohjoispuolella vain noin 40-50 cm syvyyteen, mutta

kaivannon keskivaiheilla ne ulottuivat yli metrin syvyyteen. Kulttuurikerrosten loppumista etelässä ei voinut tarkkaan havaita, koska talojen välisen palokujan kohdalla maa-aines muuttui sekoittuneeksi modernia rojua sisältäväksi maaksi. Kulttuurikerrosten alta tuli esille samanlaista punertavan ruskeaa hiekkaa, kuin länsi-itäsuuntaisesta kaivannosta. Kaivannon keskivaiheilla kulttuurikerrokset kuitenkin jatkuivat kaivettua aluetta alemmas.

Kulttuurikerroksia rikkoivat kolmessa kohdin länsi-itäsuuntaiset putki- tai kaapelikaivannot, jotka oli täytetty sekoittuneella maalla putkien kaivuun jälkeen. Maa-aines niiden kohdalla oli siis sekoittunutta, mutta ilmeisesti täyttömaana oli käytetty samaa maata, joka kaivantoa tehtäessä oli paikalta kaivettu, koska sekoittuneen maan rajojen erottaminen kulttuurikerroksista oli paikoin vaikeaa. (ks. Kartta 2.)

3. Löydöt

Kaikki kaivuutöiden aikana esiin tulleet löydöt löytyivät pohjois-eteläsuuntaisesta kaivannosta, kohdalta, josta myös kulttuurikerrokset dokumentoitiin. Löydöille ei otettu tarkempia löytöyhteyksiä, kuin kaapelin pohjoispuoli ja kaapelin eteläpuoli. Kaapelilla tässä tarkoitetaan suurin piirtein alueen keskikohdassa sijainnutta länsi-eteläsuuntaista kaapelin paikkaa (kaapelin paikoista keskimäinen, ks. Kartta 2.). Löydöt otettiin talteen joko kaivinkoneen kauhasta tai suoraan kaivannosta.

Kaikki löydöt ajoittuvat karkeasti 1700-1800-luvuille, eli ne ovat nuorempia kuin Ison Kirkkokadun kesän 1998 kaukolämpökaivantolöydöt ja kesän 1999 jätekuopan löydöt. Eniten kaivannosta löytyi eläinten luita. Muita löytöjä olivat punasaviastioiden ja fajanssiastioiden palat, lasipullojen palat, ikkunalasin sirpaleet, muutama liitupiipun varren katkelma, kaakelin palat, pronssinen nuppineula ja rautakoukku.

Punasaviastioiden palojen joukossa oli muutama bolus-koristeisen astian pala ja useassa tarkemmin määrittelemättömässä astian palassa oli ruskea lyijylasite. Fajanssiastioiden paloissa oli valkoisella pinnalla joko vihreän, ruskean tai sinisen värisiä kuvioita, mutta osassa paloista ei ollut maalauskoristelua lainkaan. Lasipullon palat olivat pääosin peräisin vihertävän värisistä pulloista, myös yksi pienen kirkkaan värisen lasipullon pala löytyi. Ikkunalasin palat olivat lasimassaltaan vihertäviä. Kaivannosta löytyneet liitupiipun palat olivat katkelmia piipun varresta, eikä niissä ollut merkkejä koristelusta. Kaakelin palat olivat kaakelin rumpin ja reliefikuvioisen levyosan katkelmia, joissa oli merkkejä lasitteen alisesta valkoisesta savilietteestä. Rumpin poikkileikkaus oli T-kirjaimen mallinen. Metalliesineitä kaivannosta löytyi vain pronssinen nuppineula ja rautainen koukku. Selvänä erona Isolta Kirkkokadulta aikaisemmin tehtyihin löytöihin oli esimerkiksi kivitavaran ja lasiastioiden puuttuminen. Erityisesti kaakeleiden muoto ja fajanssiastioiden koristelu viittaisivat löytöjen ajoittuvan lähinnä 1700-1800-luvuille.

4. Yhteenveto

Tammisaaren Energialaitos asensi kaukolämpöputkia Tammisaaren Vanhan kaupungin Isolle Kirkkokadulle 29.6.2000. Kaivuutyöt olivat jatkoa vuonna 1998 suoritetuille kaukolämpöputkien asentamiselle eri puolille Vanhaa Kaupunkia. Kaivanto kaivettiin kaivinkoneella, mutta työtä valvottiin arkeologisesti ja paljastuneet rakenteet ja maakerrokset dokumentoitiin ja löydöt otettiin talteen. Dokumentoinnin ja putkien asentamisen jälkeen kaivannot täytettiin maalla ja katu päällystettiin. Tutkimuksen rahoitti Tammisaaren Energialaitos.

Kaivanto oli L-kirjaimen mallinen ja se kulki länsi-itäsuuntaisesti Ison Kirkkokadun pohjoisreunassa ja kääntyi 90 asteisesti etelään kulkien kadun poikki Ison Kirkkokadun eteläpuolisten talonnumeroiden 5 ja 7 väliseen palokujaan. Kaivanto oli noin 1,5 metriä leveä, noin metrin syvyinen ja yhteispituutta sillä oli noin 45,5 metriä.

Länsi-itäsuuntaisesta kaivannosta paljastunut maa-aines oli puhdasta punertavan ruskeaa hiekkaa, eikä kaivannon profiileissa ollut havaittavissa merkkejä kulttuurikerroksista. Pohjois-itäsuuntaisesta kaivannosta sitä vastoin paljastui kulttuurikerroksia ja mahdollisia rakenteiden osia, jotka dokumentoitiin valokuvin ja profiileista piirretyin kartoin.

Kaikki kaivuutöiden aikana esiin tulleet löydöt löytyivät pohjois-eteläsuuntaisesta kaivannosta, kohdalta, josta myös kulttuurikerrokset dokumentoitiin. Löydöt otettiin talteen joko kaivinkoneen kauhasta tai suoraan kaivannosta. Löydöt ajoittuvat karkeasti 1700-1800-luvuille, eli ne ovat nuorempia kuin Ison Kirkkokadun kesän 1998 kaukolämpökaivantolöydöt ja kesän 1999 jätekuopan löydöt. Eniten kaivannosta löytyi eläinten luita. Muita löytöjä olivat punasaviastioiden ja fajanssiastioiden palat, lasipullojen palat, ikkunalasin sirpaleet, muutama liitupiipun varren katkelma, kaakelin palat, pronssinen nuppineula ja rautakoukku.

Kaivannosta havaitut kulttuurikerrokset ja rakenteet liittyvät siis aikaan, jolloin Iso Kirkkokatu ei ollut vielä asfalttipällysteinen ja se oli huomattavasti nykyistä kapeampi. On kuitenkin huomionarvoista, että kadun pohjoisreunasta ei tullut esille muuta kuin puhdasta hiekkaa. Olisiko maata jossain vaiheessa viety pois alueelta, vai miksi kadun pohjoispuolelta ei tullut merkkejä kulttuurikerroksista tai katupinnasta? Myöskään kadun keskiosista ei tullut esille mukulakiveystä. Ehkä katua ei ole koskaan kivetty tai kiveys on myöhemmin poistettu katua tasattaessa ja uutta päällystettä tehtäessä. Kaivannosta paljastuneet kadun eteläpuoliset isot kivet voisivat puolestaan liittyä jonkinlaiseen rakenteeseen, mahdollisesti rakennuksen kivijalkaan, mutta kaivettu alue ja kiireellinen aikataulu eivät mahdollistaneet tarkempien päätelmien tekoa. Jos kyseessä olisi talon kivijalka, olisi katu siis joskus kulkenut huomattavasti nykyistä pohjoisempana, koska kivet sijaitsivat noin kolme metriä nykyisistä talojen kulmista pohjoiseen.

Turussa 14.12.2000

Kirsi Majantie

TAMMISAARI Iso Kirkkokatu LÖYTÖLUETTELO KM2000047:1-28 Kirsi Majantie 2000

KM2000047: Krs	Koordinaatit	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino
1	Kapelin pohjoispuoli	Pronssi	Nuppineula	Pyöreäpäinen nuppineula.	1	25x1-2 mm	alle 1 g
2	Kaapelin pohjoispuoli	Rauta	Koukku	Rautakoukku	1	125x47x6 mm	66 g
3	Kaapelin pohjoispuoli	Punasavi	Astia	Punasavivadin reunapala. Palan sisäpinnalla ruskea lyijylasite ja nauhamaista keltaista bolus-koristelua.	1	86x61x4-6 mm	34 g
4	Kaapelin pohjoispuoli	Punasavi	Astia	Punasaviastian, mahdollisesti vadin, paloja. Palojen sisäpinnalla pääosin pois lohjennut mattapintaiseksi muuttunut lyijylasite, jonka alla valkoinen saviliete tai bolus-koristelun jäänteitä. Palat reuna- ja kylkipaloja	16	76x50x9 mm 24x15x3,5 mm	142 g
5	Kaapelin pohjoispuoli	Punasavi	Astia	Punasaviastian kylkipaloja. Palojen sisäpinnan lyijylasite pääosin lohjennut pois, jäljellä lasitteen alinen valkoinen saviliete.	23	39x26x6-9 mm 19x10x4 mm	68 g
6	Kaapelin pohjoispuoli	Punasavi	Astia	Punasaviastian kahvan/korvan katkelma. Palan pinnalla merkkejä valkoisesta savilietteestä, mutta lasite lohjennut pois. Kahvan malli hieman litteä.	1	45x15-24x8 mm	14 g
7	Kaapelin pohjoispuoli	Punasavi	Astia	Punasaviastian reunapaloja. Palojen sisäpinnoilla ruskea lyijylasite. Toisen palan ulkopinta lohjennut pois. Reuna profiloitu.	2	44x35x2-4 mm 27x18x6 mm	10 g
8	Kaapelin pohjoispuoli	Punasavi	Astia	Punasaviastian kahvan katkelma. Kahvan malli litteä. Pieniä roiskeita lyijylasitetta pinnalla.	1	33x25x9 mm	12 g
9	Kaapelin pohjoispuoli	Punasavi	Astia	Punasaviastian reunapala. Palan sisäpinnalla keller-tävän ruskea lyijylasite. Reuna kapea, ja ulkopinnalla profilointia. Myös ulkopinnalla roiskeita lasitteesta.	1	32x28x6 mm	4 g

KM2000047: Krs	Koordinaatit	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino
10	Kaapelin pohjoispuoli	Punasavi	Astia	Punasaviastian kylkipala. Palan sisäpinnalla tumman ruskea lyijylasite. Ulkopinta puhdas ja sileä.	1	21x19x4 mm	2 g
11	Kaapelin pohjoispuoli	Fajanssi	Astia	Fajanssiastian kylkipala. Palan molemmilla pinnoilla valkoinen tinalasite, jossa palan sisäpinnalla kirkkaan vihreällä maalattuja kuvioita. Kuvioista voi erottaa naisen ja miehen hahmot. Saviaines kellertävä.	1	23x18x3 mm	1 g
12	Kaapelin pohjoispuoli	Fajanssi	Astia	Fajanssiastian reunapala. Palan molemmilla pinnoilla valkoinen tinalasite, jossa palan sisäpinnalla tumman ruskealla maalattuja geometrisiä/kasvikuvioita. Saviaines lähes valkoinen.	1	28x24x3 mm	2 g
13	Kaapelin pohjoispuoli	Fajanssi	Astia	Fajanssiastian reuna- ja kylkipaloja. Palojen molemmilla pinnoilla valkoinen tinalasite, jossa palojen sisäpinnoilla sinistä kasviaiheista maalauskoristelua. Saviaines vaalean kellertävä.	3	25x9x4,5 mm 18x16x4 mm	2 g
14	Kaapelin pohjoispuoli	Fajanssi	Astia	Fajanssiastian reuna- ja kylkipaloja. Palojen molemmilla pinnoilla valkoinen tinalasite. Saviaines kellertävä.	3	44x23x3 mm 23x18x3,5 mm	8 g
15	Kaapelin pohjoispuoli	Valkosavi	Liitupiippu	Liitupiipun varren katkelma. Koristelematon. Savukanavan halkaisija 3 mm.	1	79x9 mm	8 g
16	Kaapelin pohjoispuoli	Lasi	Pullo	Kirkkaan lasipullon/astian suun reunapala. Lasimassassa hieman kuplia.	1	24x14x2-3 mm	1 g
17	Kaapelin pohjoispuoli	Lasi	Pullo	Vihreän lasipullon kylkipaloja. Lasimassassa kuplia.	2	48x26x7 mm 39x20x5 mm	20 g
18	Kaapelin pohjoispuoli	Lasi	Ikkuna	Vihertävän ikkunalasin paloja. Palat hieman irisoituneita.	7	56x38x1,5 mm 23x19x1,5 mm	12 g
19	Kaapelin pohjoispuoli	Lasi	Ikkuna	Vihreän ikkunalasin paloja. Palat hieman irisoituneita.	8	39x25x2 mm 19x15x1,5 mm	10 g

KM2000047: Krs	Koordinaatit	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino
20	Kaapelin pohjoispuoli	Punasavi	Kaakeli	Kaakelin rumpin ja levyosan katkelmia. Rumppi malliltaan päälliosastaan tasainen ja poikkileikkaukseltaan T-mallinen. Levyosan katkelmassa ja levyosan takaosassa valkoista savilietettä. Levyosan katkelmassa myös katkelma reliefikuviosta.	3	85x26x22 mm 56x31x7-10 mm	90 g
21	Kaapelin pohjoispuoli	Luu	Eläinten luita	Eläinten luita.			774 g
22	Kaapelin eteläpuoli	Punasavi	Astia	Punasavivadin reunapala. Palan sisäpinnalla osittain poislohjennut ruskea lyijylasite, jonka alla nauhamaista bolus-koristelua. Ulkopinta tasainen.	1	74x62x7-9 mm	46 g
23	Kaapelin eteläpuoli	Fajanssi	Astia	Fajanssiastian kylki-, reuna- ja pohjapaloja. Palojen molemmilla pinnoilla valkoinen tinalasite. Saviaines lähes valkoinen.	5	37x29x3 mm 20x13x4 mm	14 g
24	Kaapelin eteläpuoli	Fajanssi	Astia	Fajanssiastian reunapala. Reuna päältä tasainen ja poikkileikkaukseltaan L-mallinen. Palan molemmilla pinnoilla valkoinen tinalasite. Saviaines lähes valkoinen.	1	112x51x5-19 mm	46 g
25	Kaapelin eteläpuoli	Lasi	Pullo	Tummanvihreän pullolasin kylki- ja pohjapaloja. Lasimassassa hieman kuplia. Pohjapaloissa puntteliarpi.	5	95x66x6 mm 55x17x4 mm	130 g
26	Kaapelin eteläpuoli	Lasi	Ikkuna	Vihertävän ikkunalasin pala. Pala irisoitunut.	1	66x54x1,5 mm	6 g
27	Kaapelin eteläpuoli	Valkosavi	Liitupiippu	Liitupiipun varren katkelma. Koristelematon. Savukanavan halkaisija 3 mm.	1	50x7 mm	4 g
28	Kaapelin eteläpuoli	Luu	Eläinten luita	Eläinten luita.			580 g

KM2000047:1

KM2000047:2

124682 1-12

TAMMISAARI Iso Kirkkokatu KUVALUETTELO MV-kuvat ~~124547:1-12~~ Kirsi Majantie 2000

Filmi nro.	Kuva nro.	Negat. nro.	Kuva-aihe	Suunta	Pvm.	Kuvaaja
1	124682:1	2	Yleiskuva länsi-itä suuntaisesta kaivannosta.	idästä länteen	29.6.2000	Kirsi Majantie
1	124682:2	4	Länsi-itä suuntaisen kaivannon eteläprofiili.	koillisesta lounaaseen	29.6.2000	Kirsi Majantie
1	124682:3	5	Länsi-itä suuntaisen kaivannon pohjoisprofiili.	kaakosta luoteeseen	29.6.2000	Kirsi Majantie
1	124682:4	7	Yleiskuva länsi-itä suuntaisesta kaivannosta.	idästä länteen	29.6.2000	Kirsi Majantie
1	124682:5	9	Länsi-itä suuntaisen kaivannon pohjoisprofiili.	kaakosta luoteeseen	29.6.2000	Kirsi Majantie
1	124682:6	10	Länsi-itä suuntaisen kaivannon eteläprofiilia.	koillisesta lounaaseen	29.6.2000	Kirsi Majantie
1	124682:7	11	Pohjois-etelä suuntaisen kaivannon länsiprofiili.	kaakosta luoteeseen	29.6.2000	Kirsi Majantie
1	124682:8	12	Pohjois-etelä suuntaisen kaivannon länsiprofiili.	idästä länteen	29.6.2000	Kirsi Majantie

Filmi nro.	Kuva nro.	Negat. nro.	Kuva-aihe	Suunta	Pvm.	Kuvaaja
1	124682:9	15	Pohjois-etelä suuntaisen kaivannon itäprofiili.	lännestä itään	29.6.2000	Kirsi Majantie
1	124682:10	16	Pohjois-etelä suuntaisen kaivannon länsiprofiili.	idästä länteen	29.6.2000	Kirsi Majantie
1	124682:11	18	Pohjois-etelä suuntaisen kaivannon länsiprofiilia.	kaakosta luoteeseen	29.6.2000	Kirsi Majantie
1	124682:12	19	Pohjois-etelä suuntaisen kaivannon itäprofiilia.	lounaasta koilliseen	29.6.2000	Kirsi Majantie

KARTTALUETTELO

TAMMISAARI, Vanha Kaupunki, Iso Kirkkokatu Kirsi Majantie 2000

PK 201401

Koordinatit: Perus P=6651370 I=2468412
Yhtenäis P=6656600 I=3300932

1. Yleiskartta. Mk 1:1000. Jäljennös Tammisaaren Energialaitoksen
kaukolämpökartasta 25.5.1998. Jäljentänyt K. Majantie 29.8.2000. Karttamuovin koko
A2. *835.2.222*

2. Iso Kirkkokatu. Länsiprofiili 51391,61/68379,56 - 51398,71/68379,65 ja Itäprofiili
51398,96/68381,09 - 51391,32/68381,09. Mk 1:20. Piirtänyt K. Majantie 29.6.2000.
Karttamuovin koko A2. *835.2.223*

- Kaukolämpökaivantojen sijainti
- Havaitut kulttuurikerrokset, joilta kohdin profiilikartat

MITTAKAAVA 1:1000

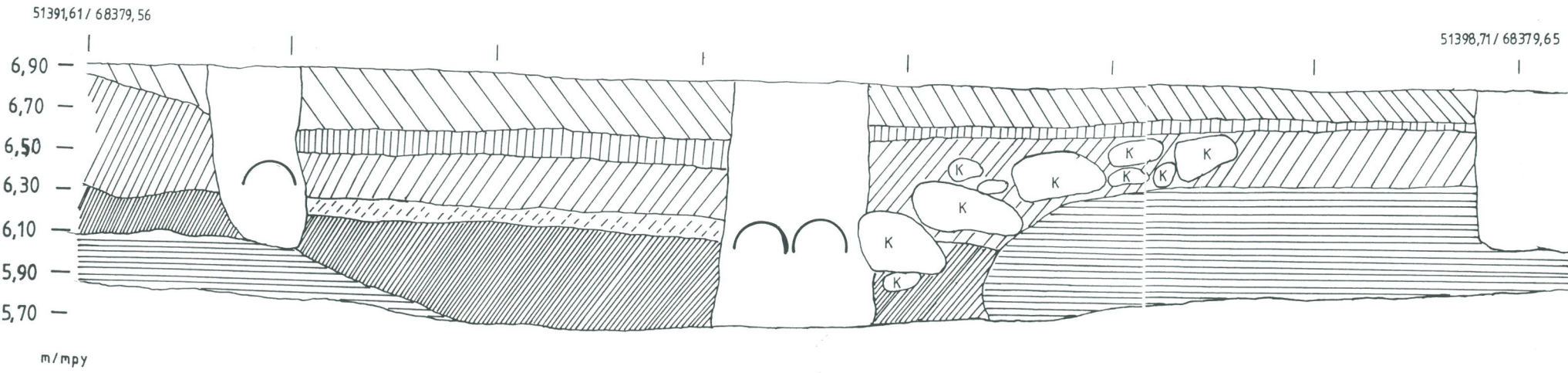

P

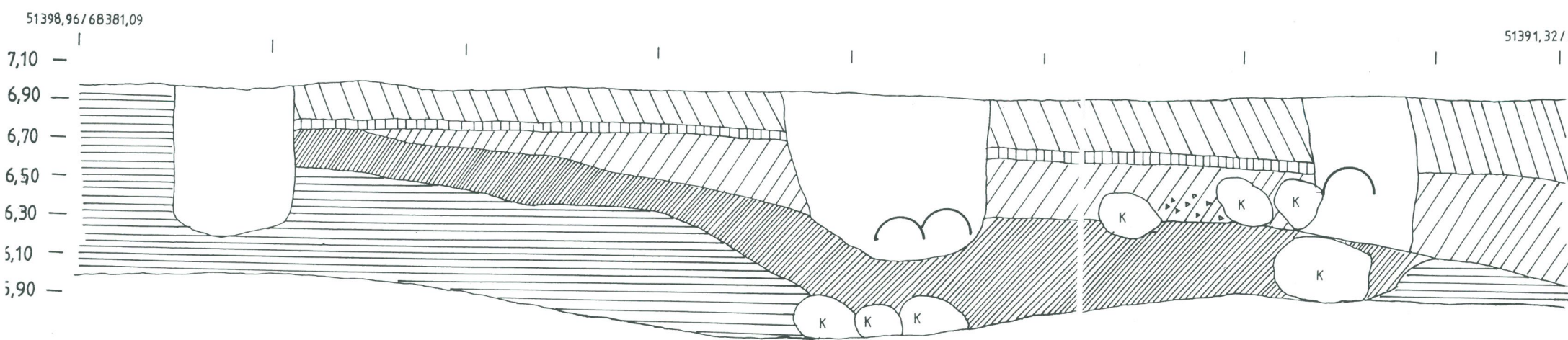
TAMMISAARI Vanha kaupunki Iso Kirkkokatu Kirsi Majantie 2000		Yleiskartta Mk 1:1000	
JÄLJENNÖS KAUKOLÄMPÖKARTASTA Tammsaaren Energialaitos 25.5.1998 Jäljennänyt K. Majantie 29.8.2000		MUSEOVIRASTO RAKENNUSHISTORIAN OSASTO	
RITARIHUONE 00170 HKI P.09-40501		835.2.222 Kartta 1	

Länsiprofiili välillä 51391,61 / 68379,56 - 51398,71 / 68379,65

- 6,90 Sekoittunut maa. Vaalea irtonainen ja karkea hiekka, tiilen paloja seassa
- 6,70 Vaalea hieno hiekka
- 6,50 Tummaksi värjäätynyt hiekka, seassa tiilen paloja ja kiviä
- 6,30 Tummaksi värjäätynyt hiekka, tummempi kuin edellinen
- 5,90 Punertava karkea hiekka
- Vaaleahko hiekka
- Sekoittunut maa, putkien kaivuiden jälkeen täytetty
- Kivi
- Kaapeleiden ja johtojen suoja
- Tiilen paloja

Itäprofiili välillä 51398,96 / 68381,09 - 51391,32 / 68381,09

- 7,10
- 6,90
- 6,70
- 6,50
- 6,30
- 6,10
- 5,90

TAMMISAARI Vanha Kaupunki Iso Kirkkokatu Kirsi Majantie 2000	Iso Kirkkokatu Länsiprofiili 51391,61/68379,56 - 51398,71/68379,65
	Itäprofiili 51398,96/68381,09 - Mk 1:20 51391,32/68381,09
MITTAUSDOKUMENTOINTI	MUSEOVIRASTO RAKENNUSHISTORIAN OSASTO
K. Majantie 29.6.2000	RTTARIHJONE 00170 HKI P.09-40501
	Kartta 2 835.2.223

TAMMISAARI
VANHA KAUPUNKI
150 KIRKKOKATU

Mustavalkokuvat

124682: 1:12

ent. nro
124547:1

ILFORD FP4 PLUS

6 7 5 0

ILFORD FP4 PLUS

ILFORD FP4 PLUS

ILFC

2 2A

3 3A

4 4A

5 5A

ILFORD FP4 PLUS

ILFORD FP4 PLUS

ILFORD FP4 PLUS

6 6A

7 7A

8 8A

9 9A

ILFORD FP4 PLUS

ILFORD FP4 PLUS

10 10A

11 11A

12 12A

13 13A

ILFORD FP4 PLUS

ILFORD FP4 PLUS

14 14A

15 15A

16 16A

17 17A

ILFORD FP4 PLUS

ILFORD FP4 PLUS

ILFORD FP4 PLUS

18 18A

19 19A

20 20A

21 21A

22